

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznika. — Inserati do 80 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 161. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Povratek Nj. Vel. kralja in kraljice Po triumfalni poti preko balkanskih držav, sta se Nj. Vel. kralj in kraljica danes vrnila v Beograd

Krf, 9. oktobra. Nj. Vel. kralj je zaključil svoje zgodovinsko potovanje na Krfu, kjer je posetil grobove padlih borcev za svobodo in uedinjenje vseh Jugoslovenov. Ceravno ta poset ni imel oficijelnega značaja, je bil jugoslovenskemu paru pribrejen nadve svečan sprejem. Poleg predstavnikov oblasti s podpredsednikom grške vlade na čelu, je pozdravila jugoslovensko kraljevsko dvojico mnogotisočna množica in ji prizredila nepopisne ovacije. Nj. Vel. kralj in kraljica sta posetila vsa grotišča ter položile pred spomenikom padlim žrtvam krasne vence. Na »Dubrovniku« je bilo nato pripredeno svečano kosilo, nakar sta Nj. Vel. kralj in kraljica nastopila pot v domovino.

Svečan sprejem v Boki Kotorski

Tvat, 9. oktobra. p. Včeraj ob 6.45 je prispel v kotorsko luko jugoslovenski rušič »Dubrovnik«, s katerim sta se vrnila Nj. Vel. kralj in kraljica s Krfu na vso. Sprejem Nj. Vel. kralja je bil v Boki Kotorski naravnost nepopisen. Nad luko je krožila cela jata vojnih letal v pozdrav našemu kraljevskemu paru. Točno ob 7. je prispel »Dubrovnik« pred Ercegnovom. S trdnjave so oddali v pozdrav kralju 21 častnih topovskih strelcev. Na pomolu so bile zbrane nepregledne množice ljudstva. Vse mesto je bilo okrašeno s cvetjem, zastavami in preprogrami. V luki so bile raz-

kralj s kraljico zapustil Tivat, so kraljevski avtomobil na vsej poti do Budve spremstvo. Nj. Vel. kralj je bil v avtomobilu krenil v Petrovac in Bar. Čez nekaj časa je krenil v drugo smer, se vrnil v Budvo, nato pa zavil po novi cesti na Cetinje.

V Cetinju so se že od ranega jutra zbrale ogromne množice prebivalstva, ki so hoteli pozdraviti svojega kralja in kraljico. Ko se je kasneje razširila vest, da je Nj. Vel. kralj odšel v Bar in v Črnojeviča Reko, so se ljudje začeli začistiti razlagati in se vratiči na svoje domove. Nenadoma pa se je pojavil pred Cetinjem avtomobil Nj. Vel. kralja nakar so se ulice vnovič napolnile in je občinstvo priredilo Nj. Vel. kralju in kraljici navdušene ovacije. Kralj in kraljica sta bila ob teh spontanih izrazov spoštovanja in zvestobe močno ganjena. Kralj in kraljica sta veselo odzdravljala. Raz hiš so se hipoma pojavile državne jugoslovenske zastave. Kralj je odredil, da je avto vozil skozi vse Cetinje do kotorske ceste, nato pa nazaj skozi goste župljije prebivalstva. Kraljev avto si je komaj krčil pot skozi množico, ki mu je nenehoma izrazila svoje spoštovanje in svojo zahvalo za visoki obisk. Kraljev avtomobil je naposled zapustil Cetinje in izginil v daljavki.

Prihod v Beograd

Beograd, 9. oktobra. AA. Nj. Vel. kralj in kraljica sta danes ob 8.30 prispevali z dvornim vlakom. Na postaji sta Nj. Vel. kralja in kraljico sprejela predsednik ministarskega sveta dr. Milan Šrškić in notranji minister dr. Živojin Lazarić.

Cetinje, 9. oktobra. AA. Ko je Nj. Vel.

Narod demantira punktaše

Pri včerajnjih občinskih volitvah v savski, drinski, primorski in dunavski banovini se je narod ponovno z ogromno večino izjavil za politiko narodne slega

Beograd, 9. oktobra. r. Včerajnji dan je dal zopet nov dokaz zrelosti našega ljudstva in na sijajen način potrdil ideje, s katerimi je Nj. Vel. kralj s svojim šestojanuarskim manifestom napravil konec starim strankam, ki so sejale med narodom samo mržijo in razdore. Kolikor se do sedaj znani rezultati včerajnjih občinskih volitev, ki so se vrstile v savski, drinski, primorski in dunavski banovini, so volitve potekle v najlepšem redu in brez vsakega incidenta.

Če se nepričakovano sijajni rezultati včerajnjih občinskih volitev, zlasti v savski banovini, pristeje rezultatom vzorno izvedenih občinskih volitev v ostalih banovinah, kjer se so že prej vrsile, potem je to ne samo za nas, marveč tudi za mednarodno javnost sijajen dokaz ureditve notranjih prilik in ojačanja ideje državnega in narodnega edinstva v vsej državi. Že do sedaj znani rezultati presegajo vse pričakovanje in pomenijo sijajno zmago Jugoslovenske nacionalne stranke.

Jugoslovenska nacionalna stranka je dobila 90, opozicija pa samo 10 odstotkov

Beograd, 9. oktobra. Po podatkih, ki jih je dobito notranje ministrstvo do snoči ob 23. uri, je glasovalo v drinski, savski, primorski in dunavski banovini 60 do 65% vseh volilcev. V primorski banovini je glasovalo okoli 60%, v dunavski preko 65%, v savski preko 55% in v drinski okoli 75%. Jugoslovenska nacionalna stranka je dobila okoli 90% vseh oddanih glasov, vsa opozicija pa okoli 10%.

V primorski banovini, kjer je bilo v 90 občinah potrjenih 172 kandidatnih list, je Jugoslovenska nacionalna stranka dobila 150 kandidatnih list, opozicija pa 22. Jugoslovenska nacionalna stranka je zmagala z več ko 95%.

V dunavski banovini je bilo za 795 občin potrjenih 1561 kandidatnih list, od katerih jih je Jugoslovenska nacionalna stranka dobila 1443, opozicija pa 118. Jugoslovenska nacionalna stranka je zmagala z 96.4%, vsa opozicija je pa dobila le 3.6% kandidatnih list.

V savski banovini je bilo za 517 občin potrjenih 916 kandidatnih list, med katerimi jih je bilo 646 čisto jugoslovenskih, 456 sporazumnih list Jugoslovenske nacionalne stranke in nevratači in 97 čisto opozicijskih list. Zmagala je Jugoslovenska nacionalna stranka z okoli 80%, vse druge liste so pa dobile okoli 20%.

V drinski banovini je bilo za 422 občin skupno 948 potrjenih kandidatnih list, med katerimi jih je Jugoslovenska nacionalna stranka dobila 807, vsa opozicija pa 181. Jugoslovenska nacionalna stranka je dobila okoli 92%, vsa opozicija pa 8%.

Ce se vpoštova, da je mnogo volilcev iz savske in primorske banovine zaposlenih zunaj svojih bivališč, je večnost volilne udeležbe v teh krajih še

pomembnejša. Čeprav so se volitve vrstile ob veliki udeležbi volilcev in ostrih borbi kandidatov, so vendar potekle v redu in miru razen v petih ali šestih primerih v drinski in dunavski banovini.

Po vseh iz Zagreba so potekle volitve v savski banovini v najlepšem redu. Podrobni podatki še niso docela znani. Ugotovilo pa se je, da se je volitev udeležilo do 91% volilnih upravičencev. V nekaterih občinah, kjer so pristaši Mačkovih radičevcev naravnost terorizirali ljudstvo ter propagirali volilno abstinenco, je dosegla volilna udeležba kljub temu čez 50%. V drugih občinah pa se je zbralno na voliščih 85, 90, ponekod celo 95% volilcev. V mnogih krajih so prišli na volišče celo v povorkah z godbami in zastavami.

V savski banovini so se vrstile volitve v 517 občinah, kandidatnih list pa je bilo 900. JNS je postavila 659 list, Metikoševa skupina 5, Nikičeva 16, dr. Mačkovič radičevci 62, Švrljugova skupina 4 in bivša klerikalna pučka stranka 3. Sedem list je bilo neopredeljenih. Ban Perović je docela zadovoljen s potekom volitev in s prvimi izidi. Novinarjem je izjavil, da je opozicija zastavila vse svoje sile, da bi zadržala volilce, toda vsi njeni napori so bili zman.

Mnogo javnih delavcev se je intenzivno zanimalo za potek današnjih volitev. Tako je prejemal bivši minister Demetrović sproti poročila o razvoju položaja na voliščih. Tudi generalni tajnik JNS minister dr. Kramer je večkrat prejel telefonske informacije.

Prav tako so lepo potekle volitve v drinski, primorski in dunavski banovini.

Zupan Ižumberski dr. Josip Žmavec, višji svetnik stola sedmiorice v pok. (Glej članek na 2. strani)

Nauk zapeljivcem

Včeraj so bile občinske volitve v savski, primorski, dunavski in drinski banovini. S posebnim zanimanjem se je pričakovalo potek volitev v savski banovini, kjer so upali hrvaški separatisti in punktaši, da bodo kakorkoli lahko demonstrirali ob tej priliki proti sedanemu režimu narodne slegi in državnega edinstva.

Na izid občinskih volitev v savski banovini so gradili svoje račune tudi naši domači punktaši v dravski banovini, kar so jih gradili tudi takrat, ko so se s svojimi punktacijami pridružili zagrebškim punktacijam dr. Mačka in tovarišev, ki so zahtevali, naj bi zavrgli vse, kar smo s trudem zgradili v letih po prevratu, ter se vrnili v čas 1. 1918 pred 1. decembrom, ko je še vsakdo lahko kradel in ropa pod to ali drugo pretvezo.

V savski banovini so pristaši dr. Mačka proglašili volilno abstinenco, ker jim ni toliko šlo za delo in red v občinah, kakor za to, da bi demonstrirali proti narodnemu in državnemu edinstvu, računščno pri tem, da bodo lahko šteli za svoje tudi oni odstotek volilcev, ki načelno ne sodelujejo v javnem življenju in ki so z obstoječimi razmerami takoj zadovoljni, da prepuščajo vse delo za korist splošnosti drugim.

S svojo volilno abstinenco pa so punktaši v savski banovini prav tako pogoreli, kadar pri volitvah v Narodno skupščino l. 1931. Hrvatski kmetje niso na sedli i farje in, ker jim je zdrav slut veroval, da politika kujanja nikamor ne vodi, še manj pa brezplačna borba proti načelom, za katere se je izrekla ogromna večina jugoslovenskega naroda.

Volilne udeležbe v savski banovini je bila naravnost ogromna. Skoro povsod je znašala nad 60 odstotkov, ponekod pa je presegala celo 90 odstotkov. Narod je smatral za svojo dolžnost, da tudi ob tej priliki manifestira svojo pridarnost načelom narodne slegi in državnega edinstva. Dr. Mačkovič pristaši so žalostno pogoreli.

Zelo razveseljiv pojav je tudi izid občinskih volitev v Liki. Tu so, kakor znamo, skušali izrabljati pred meseci tovariši italijanskih plačancev Pavelič in Perčeca bedo prebivalstva nerodovite kraške zemlje, pri čemer jim je uspel pridobiti nekaj ljudi, da so tihotapili orožje iz italijanskega Zadra na naše ozemlje. Odkritje te afere je rodilo proces pred državnim sodiščem za zaščito države in pred rednimi sodišči. Toda Lika, ki je že v času dobre gospodarske konjunkture živila siromašno življenje, je kakor pri volitvah v Narodno skupščino tudi sedaj pokazala, da noče imeti

svojo gospodarsko, nacionalno in socialno politiko, ki je v skladu z intencijami državne politike. Predsednik Udrženja narodnih železničarjev in brodarjev gospod Rotar iz Ljubljane je pozval vse železničarje, naj oddajo svoje glasove JNS. Za hih posestnike je govoril lesni industrijec dr. Ernest Pekar, ki je povedal, da bodo tudi hih posestniki sodelovali v občinskem zastopu, ki bodo budno pazili, da se bo regulacijski načrt mesta izvajal tako, da pri tem ne bo trpela ne občina ne občani.

K besedi se je oglasti g. dr. Ivan Štempičar, ki je v dališči izvajanjih govoril za listo g. Ivana Čelesnika ter kritiziral način volilne borbe. Njegova zavajanja je odločno zavrnili dr. Obersnel ob viharem pritrjevanju vseh navzočih.

Viharno pozdravljen je povzel besedo sreski poslanec in minister n. r. g. Ivan Mohorič, ki je naglasil potrebo slego in obravnaval v nadaljnjem govoru narodno in državno gospodarstvo, se dotaknil najtežjega problema, prezročnosti, in naglašal, da je nezaupanje med narodi in državami največja ovira gospodarske konsolidacije in da bi se v vsaki državi lahko prihranile milijarde, ki gredo za oboroževanje, v prid gospodarstvu in preskrbe brezposelnim z delom pri javnih delih in gradbah socialijih in zdravstvenih naprav. Zavrnili je prav tako odločno namene punktašev in pozval volilce, naj v nedeljo odvaja svoje glasove JNS kot nositelju jugoslovenskega narodnega edinstva. Izvajanje gospoda ministra so zborovalci načrdirali z viharnimi ovacijami.

K besedi se je oglasti nosilec marksistične liste g. Ivan Čelesnik, ki pa ni povedal mnogo bistvenega, na kar je dobil besedo g. dr. Aleš Stanovnik, nosilec liste bivše SLS, ki je uvodoma priznal, da vlažna volilna svoboda. Gosp. Jurij Jeran je ostro zavračal očitke na račun socialistov; poudarjal je, da je klerikalizem največja ovira napredku in najbolj reakcionar, kadar je na vladu. Priporočal je, naj bi ga sedanja vlada v kač zatrla. Govorila sta še gospoda Cvetko Kristjan ter Ažman Ivo iz Hrša. Prvi je kritiziral delo občinskih uprave, drugi pa je odgovarjal na izvajanja g. dr. Stanovnika, na kar je predsednik občinske organizacije JNS g. dr. Kogoj zaključil imponantno zborovanje ter poudaril važnost tega shoda na katerem le vsak lahko dobil besedo.

Najlepši vojvodinski film leta 1933
Planine kličejo...

Luis Trenker in Luise Ullrich
Dopolnilo najnovejši Paramountov
svetni tečnik

Predstave ob 4., 14. in 15. 10. ev.

Eltini kino Matica
Telefon 2124

Med gostoljubnimi Prleki

Vzorna organizacija izleta v Slovenske gorice — Prlekija si je za vedno osvojila srca Ljubljancanov

Ljubljana, 9. oktobra.

Ker je bilo v Ljubljani megleno vreme, moramo najprej povedati, da je Prlekija ves dan žarala v zlatem jesenskem soncu, da ti je zapelo srce s črčki po vinogradih in ptički v visavah, takoj ko si stopil iz 18 wagonov dolgega vlaka.

Brezhibna organizacija

Ceprav smo Ljubljancani znani zaspani, vendar je že pred 5. uro zjutraj hitelo vse proti glavnemu kolodovoru skrbjo, da ne bi kdo zamudil užitka. Do 800 izletnikov je dobro dosti udobnega prostora v brezovlaku, ki je postal le za trenutek na glavnih postajah, in takoj tudi moramo izpogovoriti o odlični in za vse druge izlete v zorni organizaciji, pri kateri se je vodja naših fotoamaterjev, drogerist g. Beno Gregorčič zopet izkazal za neprekosljivega mojstra. Ze prizadeve za izlet so bile nevsiljive in duhovite, obenem je pa Gregorčič tako ljubezno vabil Ljubljancane s seboj v daljne Slovenske gorice, da zadnjih priglavcev ni mogel več spregjeti. Organizacija je do poslednje ptice funkcionirala, da so bili vsi udeleženci ne samo zadovoljni, temveč tudi resnično začudenici in očarani. Ves izlet z okrogom 400 km vožnje z brezovlakom, z vozovi in avtomobili ter s pojedino, ki se je priležal med potjo in je trajala do trde noči ob najboljši kapljici, je veljal le 94 Din, a z ostankom stotka si bil tudi za ves dan preskrbljen s cigartami. Cudežna mojstrovina je bila ta aranžman, ki naj bi ga posnemale vse naše tujsko prometne organizacije pri podobnih prireditvah, če misijo s svojo propagando res imeti uspeh za naše kraje. Pri tem računti pa ve tudi vsak, ki ni bil zraven, da tak aranžma ni mogoč brez osromnega dela in prav občutnih žrtv prirediteljev. Izlet je v Ljubljani pomagala pripravljati pravkar ustavljeno organizacijo »Drustva prijateljev Slovenskih goric, v Prlekiji pa opleševalna društva in pripravljali odbori, ki so bili v njih vsi faktorji Slovenskih goric, ki kaj pomenijo in ljubijo svojo očarljivo lepo in bogato Prlekijo. Koliko dela in žrtv so imeli tudi ti pripravljali odbori, si lahko misli le tisti, ki je bil na izletu.

Izletniki so bili razdeljeni na 30 skupin, ki je vsaka imela do poslednje minuti natančno določen program, obenem pa tudi za organizacijo in disciplino do skrajnosti vnete vodnike. Če smo napisali besedico disciplina, naj morda nikdo ne misli, da so na Prlekijo navali horde divjih Hunov s košarami in pletenkami, da bi bili opustošili Slovenske gorce, temveč le množica Ljubljancanov, ki veden, kaj je takt in srčna kultura. Samo ob sebi je umetno, da ni bilo od 5. zjutraj po 1. po polnoč, ko so se izletniki spet vrnili v Ljubljano, nikjer niti najmanjšega izreda, pri vsem tem je bil pa izlet tako vesel, da se tudi najstarejši med izletniki spominjajo v svojem življenu malo tako lepih dni. Izeta se je udeležila takoreč vse Ljubljana s svojimi fotoamaterji in Fotoklubom, v Litiji so pa vstopili tudi članji v članice Litijškega Fotokluba. Kdor ni imel aparata, ga je dobil v vlaku in se naučil tam tudi fotografirati. Z litijškimi fotoamaterji smo pa v Litiji dobili tudi ogromne košare, da je vsak izletnik za prvo okreplilo dobil škatlico najdelikatnejših sardin in žemljico, obenem pa vsak tudi najpotrebnnejšo kemičkalijo, ki je bila v malih končenih vrečkah raznih lepih oblik. Tam dol v Stični je znana Rojeva destilacija izumrla najdelikatnejša kemičkalija za fotografije, ki brez njih ne bodo mogli ved biti tudi fotografi. Tudi odlikovan je bil vsak izletnik z originalno lončeno medaljo. Na medalji drži ptičko poletja kamero in plava nad ogromnim grozdom Slovenskih goric.

Ljudje so silno čudni in vsakdo za svoj denar hoče priti čim bolj, da se je zato priglasilo le tako malo izletnikov za Ptuj in so zato prireditevji ptujske skupine raje ukiniti. Res je, da ima slikoviti Ptuj največ znatenosti in prekrasne vinograde, vendar je pa vse hitelo dalje, resnicna je pa tudi, da je polno Ljubljancanov ob septembarskih slavnostih že spoznalo Ptuj. Škoda!

V Ormožu

Ormož je bil ves v zastavah in godba je igrala, negrepela množica je pa svoje goste prišla čakat z odprtimi rokami. Pred slavolokom je bilo za izletnike pripravljeno mnogo avtomobilov in vozov z iskrilimi konjci. Ni nas čakala gospoda, temveč sami kmetje, gospodarji tega paradiža. Prvi so 350 izletnikom stisnili roke župan Veselč, predsednik pripravljalnega odbora Kuhičar, šolski upravitelj Rosina, za podružnico SVĐ pa znani sadjar Lašić in nih koliko drugih znanih vinogradnikov. Na trgu je bil veličasten sprejem, ki ga popisati ne moremo, ker smo odrinili takoj dalje z vlakom. V Ivanjkovih smo si z občudovanjem z vlaka ogledovali mogočno domačijo poslanca Petovarja, ki je bila že vse v paradi in pripravljena za večer, ko se bodo izletniki tam pri večeri poslovili od Slovenskih goric. Vedno lepa je pokrajina ob Dravi s požeto ajdo, orumenelo turščico, vzorčimi zadovnjaki in slavnimi vinogradi.

Najlepši vojvodinski film leta 1933 Planine kličejo...

Luis Trenker in Luise Ullrich
Dopolnilo najnovejši Paramountov
svetni tečnik

Predstave ob 4., 14. in 15. 10. ev.

Eltini kino Matica
Telefon 2124

kleti vadignili dašči v zdravje in lepo bojnost Slovenskih goric in njenega arčno dobrega prebivalstva. V času se je napisalo vrolo zlato leta 1917. V zadnjem trenutku je prisopihal na visoki breg Štefan Gregorčič s instrumenti in takoj je pridelal tekmovati originalen orkester s črčki v slovo solcu, ki naj greje in ljudi Slovenske gorce na večer! Čez grčke in planje je svetano zadonela starodavna himna »Gaudemus igitur.«

Temna, a prešerno vesela noč je eden Prlekija, ko smo se poslavljali z edino željo po čim hitrejšem svodenju. Vaša skupina je trdila, da se je imela najboljše. Prav veljalo je imelo najboljše, da nikoli ne pozabimo. Hvala vam tisočer, zmagovalci naših arc! Živela gospodinje letopis! Živela Prlekija! Na svodenju! Prva se oglasti pri vas spet mnogobrojna ekspedicija ljubljanskih gostilnčarjev, saj ne moremo več živeti brez žarkega soka priškega raja.

neumornega gradbenega dela pod predsedstvom br. Plenitarja. Sledi je živa slika, ki so jo ustvarjali vsi društveni odelki. V temi sestavami se je nato zahvalil vstor dr. K. Š. z, ki so prinesli do razprtirje sokoškega dora. V imenu župe je čestital tajnik F. Č. naglašajoč, da je bila z današnjim dinem izpolnjena davana želja Litijčanov. Po oficijelni delu se je razvila animirana zabava, ki je trajala pozno v noč.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 9. oktobra katoličani: Dionizij, Svetina, pravoslavni 26. septembra.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Planine kličejo ...

Kino Ideal: Neizkušeni ženin.

Kino dvor: Črna smrt.

ZKD: Quo vadis ob 14. v kinu Matici.

Kino Šiška: Straussov valček.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20. Trnkoczy, Mestni trg 4.

Zborovanje

gorenjskih obrtnikov

Za obrtnike naj se izda zakon o pobijanju šušmarstva
Vprašanje mojstrskega zavarovanja

Kranj, 8. oktobra.

Danes dopoldne so v gledališki dvorani Narodnega doma zborovali gorenjski obrtniki. Večko dvorano so zasedli številni obrtniki iz Kranja in okolice, kmalu pa otvoriti pa je prispeva močna skupina zavednih obrtnikov (26 po številu) iz Tržice, a obrtniki iz ostale Gorenjske očvidno niso uvideli, čeprav vabljeni, važnost današnjega zborna, kjer se obravnavala najbolj pereča vprašanja obrtništva. Sklicatelj zborna skupno združenje obrtnikov v Kranju, pa je vsekakor pokazalo, kako dobro se zaveda, da je skrajno čas proučiti v skupnem organiziranem nastopu sedanj obupni položaj obrtništva in javno zahtevati, naj se priskoči obrtniku na pomoč. Ob 9. uri je predsednik kranjskega skupnega združenja obrtnikov otvoril zbor, pozdravil novzgodovskega sreskega načelnika dr. Ogrinja, zborničnega svetnika g. Krapeža, konzulenta zbornice za TOI g. Zagarija, predsednika okrožnega odbora obrtniških združenj g. P. Pristova, podpredsednika okrožnega odbora g. Igliča in končno vse zborovalce, od njih zlasti tako častno zastopane tržičske obrtnike. Nato je predsednik zborna g. I. Bitenc v kratkem govoru navedel vse težnje in briže današnjega obrtnika, zlasti davno preobremenitev, šušmarstvo in mojstrsko zavarovanje, katera vprašanja so tudi tvorila dnevni red zborna. Potem je pozdravil zbor z željo kar najuspešnejšega poteka sreski načelnik dr. Ogrin, ki je zbranim obrtniku objavil svojo pomoč. Za njim je predsednik okrožnega odbora g. P. Pristov pozdravil zbor in v daljšem govoru očital desolatni položaj obrtništva v sedanjem kritičnem času in navedel vse one probleme, ki jih je okrožni odbor deloma že s svojim posredovanjem ugodno rešil, odnosno jih je še treba najti rešitve in leka. Izbran referat o davčnem vprašanju je podal konzulent ZTOI g. Zagari, ki je med drugim izjavil, da naš davorček v davčni banovini najbolj občutni neenako davčno obremenitev, da se ZTOI največ trudi, da se obrtnikom olajšajo davčna bremena, da se znižata zgradarina in pridobivna, ki se naj povišuje, da naj se odpravijo razna dolopnila in pribitki v davčni banovini, neenako davčno obremenitev, da se ZTOI največ trudi, da se obrtnikom olajšajo davčna bremena, da se znižata zgradarina in pridobivna, ki se naj povišuje, da naj se odpravijo razna dolopnila in pribitki v davčni banovini. Končal je g. Iglič z besedami: Ugovor z novimi dajatvami ne drži; ne smemo se odreči tej ugodnosti, ki je morda ne bomo uživali že mi, pač pa bomo imeli zavest, da smo mi tisti, ki smo ustvarili našim potomci boljšo bodočnost, kakor naš predniki nam. Govorili so še gg. Bocak, Praprotnik, Boškovič, Valjavec iz Tržiča, Debeljak iz Primskega in izrekli umestne predloga. Ko se je sklenilo, da izdela rezolucijo o današnjih zahtevah sklicatelju, je predsednik g. Bitenc zaključil lepo uspelo zavorjanje. Prepričani smo, da na tem zavorjanju iznešene zahteve ne bodo naše gluhila uše pri merodajnih faktorjih.

Tragična smrt polkovnika Potočnika

Na lovnu na gamze v Kokri ga je včeraj zadelo srčna kap

Škofja Loka, 8. oktobra.

Neizprosna usoda reže globoke bradze v vrsti najboljših škofjeloških mož. Vso javnost je danes na večer globoko pretresla veste o nepriskakovani smrti polkovnika Karla Potočnika, starega 46 let, ki je omahnil v naročje bele žene sredи planin, na lov na gamze.

Z sredo je bilo dogovorjeno, da gre večja družba v Kokro, kjer ima starološki industrijec Dolenc lovišče. Med povabljenci je bil tudi pokojnik, ki se je omenjena ga lova, ki je bil zamišlen obenem kot izlet preko planin na Preddvor, izredno vesel, tako da v noči ne nedeljo skoraj vso noč ni zatisnil oti. Gospodje, bilo jih je šest, med njimi nekaj Ljubljancanov, so zavzeli v prvih jutrišnjih urah »voja stajališča v lovišču, blizu tako zvanega korita. Potočnik je imel izredno srečo. Videl je najprej štiri košute, potem jelena, a ni sprožil nobenega strele, ker se je odločil, da bo strejal gamze. Bilo je malo po 9. ko je odteknil strele. Potočnik je pogodil lepega gamza, ki je napravil par skokov in se prevzel mrtev preko skale. Na streli je prihitel k polkovniku lovec Černic in ga je vprašal, kaj je zadel. Na njegovo pritrudilo je hotel Černic za gamzem in ga res našel.

Medtem se je oddalil Potočnik za par korakov od svojega stajališča, kjer je puščil mrščno v nahbrnik. Ni minilo pet minut, ko se je lovec vrnil, toda polkovnika ni bil nikjer. Pa ga ni dolgo iskal. Nezadalega je našel sredi goščave, v svoje največje presenečenje in grozo. Černic se za lov ni več zmenil in je pridel v glasnim opozarjanju ostalo družbo na strašno nesrečo. Čeprav je bilo na omenjenem kraju še okoli 30 gamzov, je bilo z lovom pričakovan, da bo vse živje.

Medtem se je oddalil Potočnik za par korakov od svojega stajališča, kjer je puščil mrščno v nahbrnik. Ni minilo pet minut, ko se je lovec vrnil, toda polkovnika ni bil nikjer. Pa ga ni dolgo iskal. Nezadalega je našel sredi goščave, v svoje največje presenečenje in grozo. Černic se za lov ni več zmenil in je pridel v glasnim opozarjanju ostalo družbo na strašno nesrečo. Čeprav je bilo na omenjenem kraju še okoli 30 gamzov, je bilo z lovom pričakovan, da bo vse živje.

Medtem se je oddalil Potočnik za par korakov od svojega stajališča, kjer je puščil mrščno v nahbrnik. Ni minilo pet minut, ko se je lovec vrnil, toda polkovnika ni bil nikjer. Pa ga ni dolgo iskal. Nezadalega je našel sredi goščave, v svoje največje presenečenje in grozo. Černic se za lov ni več zmenil in je pridel v glasnim opozarjanju ostalo družbo na strašno nesrečo. Čeprav je bilo na omenjenem kraju še okoli 30 gamzov, je bilo z lovom pričakovan, da bo vse živje.

Medtem se je oddalil Potočnik za par korakov od svojega stajališča, kjer je puščil mrščno v nahbrnik. Ni minilo pet minut, ko se je lovec vrnil, toda polkovnika ni bil nikjer. Pa ga ni dolgo iskal. Nezadalega je našel sredi goščave, v svoje največje presenečenje in grozo. Černic se za lov ni več zmenil in je pridel v glasnim opozarjanju ostalo družbo na strašno nesrečo. Čeprav je bilo na omenjenem kraju še okoli 30 gamzov, je bilo z lovom pričakovan, da bo vse živje.

Medtem se je oddalil Potočnik za par korakov od svojega stajališča, kjer je puščil mrščno v nahbrnik. Ni minilo pet minut, ko se je lovec vrnil, toda polkovnika ni bil nikjer. Pa ga ni dolgo iskal. Nezadalega je našel sredi goščave, v svoje največje presenečenje in grozo. Černic se za lov ni več zmenil in je pridel v glasnim opozarjanju ostalo družbo na strašno nesrečo. Čeprav je bilo na omenjenem kraju še okoli 30 gamzov, je bilo z lovom pričakovan, da bo vse živje.

Medtem se je oddalil Potočnik za par korakov od svojega stajališča, kjer je puščil mrščno v nahbrnik. Ni minilo pet minut, ko se je lovec vrnil, toda polkovnika ni bil nikjer. Pa ga ni dolgo iskal. Nezadalega je našel sredi goščave, v svoje največje presenečenje in grozo. Černic se za lov ni več zmenil in je pridel v glasnim opozarjanju ostalo družbo na strašno nesrečo. Čeprav je bilo na omenjenem kraju še okoli 30 gamzov, je bilo z lovom pričakovan, da bo vse živje.

Ljubljana, 9. oktobra.

Naši planinci so doslej razmeroma jako malo posečali planine na jugu naše države.

V glavnem so se omejili na slovenske gore ali pa so hodili v nemške in italijanske Alpe. V zadnjih letih pa opažamo, da so začeli posečati pažnjo tudi gorovjem Primorske, Hrvatske, Bosne in Črne gore.

Imeli smo tudi že predavanja, ki so nam pokazala krasote teh planinskih krajev.

Letošnje leto pa je več slovenskih planincov obiskalo nosilec prizorišča v Logarski dolini ob nosilec prizorišča v Logarski dolini, in izrekli umestne predloga.

O teh krajih in njihovih planinah bo

Mata Hari

GRETA GARBO ★ RAMON NOVARRO

ZIVLJENJE IN SMRT NAJLEPSE PLESALKE IN NAJOPASNEJSE VOHUNKE V SVETOVNI VOJNI PRIDE!

Dnevne vesti

III. kongres »Jedinstva slovenskih žen«, 15., 16. in 17. t. m. bo v Beogradu. III. kongres »Jedinstva slovenskih žen«. Zastopane bodo ženske organizacije iz Zagreba, Sarajeva, Ljubljane in Splita. Inicijativno za osnovanje tege udrženja so dale češkoslovaške žene, ko so leta 1928 ustanovile Jedinstvo slovenskih žen, pa tudi v Varšavi je bilo ustanovljeno udrženje slovenskih žen. Letošnjega kongresa se udeleže prvič tudi Bolgarke, ki ustavne udrženje za osnovanje slovenskih žen. Po kongresu posjetijo udeleženke Sarajevo, Split, Dubrovnik, Kotor in Cetinje, potem se pa odpeljejo ob Jadranški obali do Sušaka, da posjetijo še Zagreb in Ljubljano, morda pa tudi Maribor. Tako se bodo Poljakinje in Čehoslovakinje seznanjale z našimi najlepšimi kraji in z življenjem naše žene. Inozemske delegatke se pripeljejo v soboto 14. t. m. preko Subotice v Beograd.

Prepodane publikacije. Notranje ministrstvo je prepovedalo širiti zagrebški list »Bilanc« št. 20. in 21. z dne 15. avgusta ter 22. in 23. z dne 25. septembra, dalje v Zagrebu izhajajoči tednik »Občinski upravnik« št. 39 in z dne 30. septembra in v Zagrebu izhajajoči tednik obrtniški »Vljesnik« št. 40 z dne 30. septembra.

Ustanovni občni zbor Zveze knjigarnih organizacij. Včeraj je bil v Beogradu ustanovni občni zbor Zveze knjigarnih organizacij kraljevine Jugoslavije. Zborovanje je vodil Geza Kon. Nj. Velikralju je bila poslana vdanostna brzjavka. Pravila so bila sprejeta soglasno brez debate. Potem sta bila izvoljena uprava in nadzorni odbor. Iz Ljubljane je v upravlju g. Lavoslav Schwentner, v nadzornem odboru pa g. Primožič.

Klub intelektualnih delavcev v Zagrebu. Na Trešnjevki se je ustanovil klub intelektualnih delavcev, ki mu je namen seznaniti semeščane z najnovejšimi pridobitvami znanosti. Klub hčete zbrati vse intelektualne delavce, zapadne periferije, pribretati predavanja in literarne sestanke ter poglabljati in utrjevati nacionalno in socialno zavest svojih članov v duhu narodnega edinstva. Za predsednika je bil izvoljen dr. Simeon Gačeša.

Jugoslavija, izbrana jsl. koračnica. Kapelnik dr. Jos. Čerin je dovršil orkestralno skladbo, vrsto jsl. parijotijenih in drugih koračnic. Skladba bo našim gđbam dobro došla za razne nacionalne prilike. Instrumentirana je za godbo na pihala, aranžirana za salonski in godalni orkester bo v kratkem zagotovljen. »Jugoslavija« se dobri pri kapelniku dr. Čeriu brezplačno v prepis.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno, nestanovitno, v presledkih dež. Včeraj je bilo po večini krajev države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 25.5, v Splitu 24, v Zagrebu 22, v Mariboru 20, v Ljubljani 19 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759.9, temperatura je znašala 17 stopinj.

Poskušen samomor. V ljubljansko bolnico so snoti prepeljali delavca Klaro A., zaposleno v tovarni »Saturnus«. Zastrupila se je s kininom. V bolnici so ji izprali zelodec in je za enkrat izven nevarnosti. Vzroki poskušenega samomora je menda nesrečna ljubezen.

Strašna smrt dvojčkov. V soboto popoldne se je vnela v vinogradu pri Gorjanem Milanovcu zidanica Štefka Brankoviča in v plamenih sta našla strašno smrt Brankovičeva dvojčka. Zidanica je stala blizu hiše, toda gospodar je bil odsoten, a pri zidanici je bil pustil ogenj. V zidanici je bil Brankovič sinko, hčerka se je pa igrala zunaj. Čim je začela zidanica goreti, je skočila sestrica v njo, da bi rešila bratca, pa se je poslušala streha in oba otročka sta zgorela.

Gospodina se da briti. Po Samoboru se je izprehalo za dne čudno dekle. Vstopilo je v neko briwnico, čes, naj jo obrijejo. Brivec je se vedela začudil, končno je pa le namili gospodino in jo obrije. Potem je šla na izprehod po mestu, pa se je zdelo njeno vedenje čudno redarjar, ki jo je ustavil in legitimiral. Kar je začela govoriti s čudnim moškim glasom. Pravila je, da se piše Jože Steiner in da je prisla iz Ptuja. Povedala je redarju, da je bila neko moška, pa se je izpremnila v žensko. O tem ima tudi zdravniško izpravelo. Ptujsko policija ji je baje dovolila nositi žensko obliko. Samoborska policija jo je izgnala iz mesta.

Iz Ljubljane

Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od dne 1. do 30. septembra: 100 Din bančkov, ročna torbica, v njej 10 Din, 1 obsek, 3 ključi in p. doza, ročna torbica, v njej 25 Din 50 p. doza in ogledalce, ročna torbica, v njej denarnica 234 Din, obala, robec, ročna torbica s poselko knjižico in imenom Gostila Ivana, poročni prstan, zlita verižica zapestna ura, srebrna zapestna ura, zlata damska zapestna ura z zlato verižico in let. 1927, zlata verižica z obeskom, rjava aktovka, v njej očala in žepni nož, zeleni nahrbnik, par usnjatih podplatov, kožuhovinasti ovratnik, rezervo avtokolo, 2 prtički z rumenimi franžami, papiga, rjava pletena ipotica, moški dežnik, knjiga »Lehrbuch des Wechselrechtes«, moški avtokolo št. 1941, psica voljče pasme, staro 6 do 7 mesecov, in moški že rabljeno dvojko znamke »Eskat«. Na kopališču Iliriju se je našli v teku sezije tiče predmeti: očala, zapestna ura, denarnica, v njej 7 Din, denarnica, v njej 3 Din, 2 ovratnici, ženski prstan in žepni nož. V železniških vozovih so se našli tiče predmeti: 46 dežnikov, 11 palic, 9 čepic, 22 klobukov, 7 ročnih torbic, 6 parov rokavic, 3 suknjiči,

9 damskega plaščev, 9 aktovk, 2 para gašoš, ročni kovčeg s perlom, tablica s podočno, 3 zavoji manufakture, razpeljko (domači delo), 2 erjaci, zavoj, v njej 12 delavskih erjic, ženska oblike, zavoj stire oblike, 11 ženskih ipotic, zavoj modelov za peko, par sandalov, mesarsko sekalc, platenia torba brez ročajev, dekliška majica, ženskih krilo, svetilka za kolo, navadna očala, površnik moški, otroški površnik, moška siva suknja, merilna priprava, 2 prazna nahrbnika, 1 zavoj v njem 2 stari kosi, hrvatski roman, oficirska sablja, listnica v njej 100 Din, 2 vijoljini, zavoj milija, zavitek papirnatih načrtov, zavitek sladkorja in kave, damska ovratna verižica, moški gumi plič, omot risalnega papirja, damska majica, zavitek Šolskih zvezkov, modra delovna ipotica, mali vrtek za brano, očala v etuiju, otroški pol-čevili, novo nalivno pero, fotostativ, nemška knjiga »Sklaverei«, ženski slaminik, mala slaminica konjaka, zavoj v njem svinjska glava in stare moške hlače.

Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije v času od dne 1. do 30. septembra: 160 Din, 300 Din, 400 Din, listnica v njej okoli 22.000 Din, listnica v njej univerzitetna legitimacija, glaseca se na ime Radej Ciril, akademik, denarnica v njej 10 Din, zlata zapestna ura v 1. ovratna srebrna verižica, denarnica v njej 150 Din, denarnica v njej okoli 80 Din in 2 delavski želez karti, listnica v njej 6 do 800 Din, 1 knjižica za pol. vožnjo po železnicu, invalidski dokumenti, glaseca se na ime Kranje Jakob in več računov, denarnica z 61 Din, denarnica s 500 Din, denarnica z 21 Din 75 para, ročna torbica v njej okoli 190 Din, žepni robec in bon tvrdke Krisper, listnica v njej 30 Din, 2 dopisnici in prometna knjižica, glaseca se na ime Kušar, denarnica v njej 100 Din in knjižica dvokolesa, glaseca se na ime Lahajnar Viktor, zlata zapestna verižica, poročni prstan z gravuro »21. X. 1931« in 1 zlat prstan z rdečim kamenčkom in 4 malimi perlami, zlata broška, zlata broška s 3 kamenčki, zlata zapestnica, zlata zapestna ura z 2 brillantoma in 2 rubinoma, zlata dameška zapestna ura, ženski poročni prstan, ženski zlati prstan z 1 zeljnim in 2 diamantoma, ženska ovratna verižica iz modrih korala, prometna knjižica, glaseca se na ime Dolinar Fran, par belih nizkih čevili in 1 par svih nogavic, otroška ipotica modre - deče karirasta, damski sportni kostum, uradniška legitimacija, glaseca se na ime Pogačnik Josip, pletena ipotica rdeče barve brez ovratnika, rjava usnjata aktovka, v njej avto-prometna knjižica in narodilna knjiga, glaseca se na ime Jelčan Ivan, dameška ipotica sive barve, očala v etuiju, rjava ročna torbica v njej 35 Din, več silik, molitvenik in ključ, delavski knjižica na ime Klementič Josip, 2 zastavljala listka, zlato nalinovo pero »Penkalac«, vojnitska isprava, sejmska legitimacija na ime Telatko Marijan in potrdilo o privaji stanovanja, svileni pisani šal, moški dežnik, 5 palic okroglega in 2 palice ploščatega železa, rjava aktovka v njej listine Vzajemne zavoravnice, 5 saobraćajnih knjižic za dvokolesa, poseška knjižica, glaseca se na ime Dolinar Ivana, aktovka v njej 2000 Din, saobraćajna knjižica, glaseca se na ime Plehan Bogomir, volnena ipotica drap barve, moški škorjeni Alp so kras tega filma ki ga mora priznati vsak človek s še tako razvajenim okusom. Zlasti so za hranidvenusi naši turisti, športniki in prijatelji lepe narave. Ker mora film že v sredo iz Ljubljane v Sarajevo, ker ga tudi že komaj pričakujejo, naj se občinstvo z ogledom danes in jutri požuri.

Greta Garbo v televiziji. Serija odličnih filmskih del v Eliten kinu Matici se nadaljuje z napetim in krasnim filmom »Mata Hari«, v katerem nastopi v naslovni vlogi božanska Greta Garbo in kot njen partner oboževani Ramon Novarro. Že dolgo nismo videli Greta Garbo tako odlične vlogi kot to pot, ko igra slavno plesalko in vohunko »Mata Hari«, o kateri so se pisali celi romani in o kateri žalostni usodi je priobčevalo svetovno časopisje obširna poročila. Ramon Novarro igra v filmu mladega v njo zlubljenega ruskega letalskega častnika, ki se pri nekem poletu posreči in oslepi. Ne pozaben je prizor, ko se špionka poslavila do svojega legega ljubimca in mu prikrje kruto resnico, da jo peljejo na morišče. Premiera filma »Mata Hari«, pri katerem je ves dialog v nemškem jeziku, bo v sredo v Eliten kinu Matici.

»Quo vadis?« danes nepreklicno zadnjikrat. ZKD predvaja danes ob 14. uri nepreklicno zadnjikrat veliki zgodovinski film »Quo vadis?« z Emilem Jenningsom kot cesarjem Neronom v glavnih vlogah. Igralci so se pričeli z rumenimi franžami, papiga, rjava pletena ipotica, moški dežnik, knjiga »Lehrbuch des Wechselrechtes«, moški avtokolo št. 1941, psica voljče pasme, staro 6 do 7 mesecov, in moški že rabljeno dvojko znamke »Eskat«. Na kopališču Iliriju se je našli v teku sezije tiče predmeti: očala, zapestna ura, denarnica, v njej 7 Din, denarnica, v njej 3 Din, 2 ovratnici, ženski prstan in žepni nož. V železniških vozovih so se našli tiče predmeti: 46 dežnikov, 11 palic, 9 čepic, 22 klobukov, 7 ročnih torbic, 6 parov rokavic, 3 suknjiči,

Pristopajte
k »Vodnikovi družbi«

Iz življenja ameriških Slovencev

Bombni atentat na uredništvo — Pretresljiva rodbinska tragedija — Žrtve avtomobilskih nesreč — Novi grobovi

Na redakcijo »Ameriške domovine« v Clevelandu je bil v ponedeljek, 21. septembra izvršen nenavadni napad. Okrog 5.30 je neznan storilec vrgel skozi okno amonijsko bombo, ki se je razpletela. Nato je zločinec vrgel še dve taki bombi v tiskarno, kjer sta tudi eksplodirali, nista pa povzročile posebne škode. Kakor poroča »Ameriška domovina« je bil napad predvsem namenjen uredniku lista, ki ga pa takrat slučajno ni bilo v redakciji. Poskodovan je bilo več pisalnih strojev in nekaj pohištva. Policija je uvedla preiskavo.

V Waukeganu se je 27. avgusta odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. Zakonca Valentinci se že delj časa nista razumeli. Nedavno je žena zapustila moža. Usodnega dne je prišel mož Anton k nji z namenom, da bi se pobotala. Namesto tega je pa med njima nastal nov preprič, med katerim je mož nenadoma potegnil iz žepa samokres in ustrelil ženo v srce. Po zločinu je pobegnil v Rooseveltov park, kjer se je ustrelil v glavo. Zakonca sta zapustila 20-letne sine in 18-letno hčerkico, ki sta bila ob času tragedije na svetovni razstavi v Chicagu.

V Pittsburghu je nedavno 37letni farmer Williard Bryant ustrelil Janeza Draža, ki je v njegovem sadovniku pobiral odpadno sadje. Mož je bil že dve leti brez službe in je hotel nabranje sadje nesti stražajoči rodbini. Zdaj so ostali žena in trije otroci v največji bedi. Policija je farmerja aretirala.

Na cesti Chicago-Wilow Springs se je pripetila huda prometna nesreča, katere žrtev je postal 22letni Albert Mavrlj, rojen v Ameriki. Mladenček se je v družbi treh čeških tovarisev peljal iz Chicaga na daljši izlet. Na spolzki cesti je pa šezer zaradi nagle vožnje izgubil oblast nad krmilom in je avtomobil treščil v brzjavco drog, kjer se je razbil. Mavrlj je bil takoj mrtev, njegove tovariše so pa precej poškodovane prepeljali v bolnično.

Huda nesreča je doletela tudi Vozlovo družino iz Detroita. Na povratku iz Fontana v Detroit se je Vozel blizu mesta Prescott z avtomobilom zaletel v drevo. Njega in njegovo ženo so morali težko poškodovana prepeljati v bolnično, dočim je bilo njuno 8mesično dete na mestu mrtev.

V Milwaukeeju je nepreviden avtomobilist povozil šestletno Betti Grabnerjevo. Otrok je bil poškodovan po vsem telesu in so ga morali prepeljati v bolnično. — V Clevelandu je nepriveden avtomobilist povozil usoden padec. V petek 6. t. m. je postal 6letni zasebnicni Magdaleni Zinnauerji v njem stanovanju v Askerjevici ulici št. 7 nenadoma slab in je padač tako nesrečno, da si je zlomila deenso nogo. Ponesrečen je prepeljal v bolnično.

Umrl je v soboto 7. t. m. v celjski bolnici 10letni Martin Horiak, sin dnuarice z Lekomernega pri Marija Gradišču. — SK Celje porazil dosedanjega svetovnega prvaka. V nedeljo 8. t. m. ob 15.30 je prišela na Glaziju ob priostnosti okrog 700 gledalcev ligina prvenstvena nogometna tekma med dosedanjim podseveznim prvakom I SSSR Mariborom in SK Celjem, v kateri so Celjani proti pričakovanju, toda začeli zmagati v razmerju 4:1 (3:1). Celjani so nudili zelo dobro tehnično in kombinatorno igro, bili so oljčni pred golom in so izvedli mnogo lehkih potekov. V tako dovršeni formi letne še niso nastopili. Mariborani so izvedli dobro tehnično igro, a jim napadi pred golom niso uspevali. Ves njihov trud, da si pridobiju četen rezultat, je bil zamoran. Igralci so bili v prvem polčasu po večini izenačena, v drugem polčasu pa je Cieški preljal v 7. minutu drugega polčasa več vredne blešure zapustiti izrišče, na kar so Celjani igrali do 24. minute le z 10 možnimi. Sedem minut pred koncem tekme je sodnik izključil Mariborčana Kirbiša. Goli za Celje so padli v 3. minutu prvega polčasa po Trifunovič, v 21. minutu po Mariču in v 42. minutu na Zupancu ter v 23. minutu drugega polčasa znotraj po Mariču. Četni gol za Maribor je zabil v 15. minutu prvega polčasa Konjš. Koti 11:2 za Maribor. Tekmo je avril g. Cimmerman iz Ljubljane točno v objektivno. V predtekni je rezervni SK Olimpa pravil rezervo SK Celja v razmerju 1:0 (2:0).

SK Atletik : SK Šoštanj 6:0 (3:0). Na igrišči pri »Skalni kleči« je bila v nedeljo popoldne odigrana drugorazredna prvenstvena nogometna tekma med celjskimi Atletiki in SK Šoštanjem. Atletiki so tehnično in kombinatorno znatno nadkrijevali goste in so bili ekso ves čas v premoci. Goli za Atletike so padli v 16., 20. in 41. minutu prvega ter v 15., 21. in 24. minutu drugega polčasa. Tekmo je sodil g. Oberlinterer iz Laškega objektivno in vseskozi zadovoljivo. Gledalec je bilo samo okrog 100, ker mnogi niso bili pravčno obveščeni o tekmi.

Obleka trajala nekaj let tako, da je iz trpežne tkanine in solidno dobro izdelana. Kajit izdelava zelo vpliva na trpežnost obleke. Dobro izdelavo in trpežne tkanine dobiti pri storilcih. Nekaj je iz trpežne tkanine in solidno dobro izdelana. Zdravnik: Honorar znaša 100 Din. Bil je res skrajni čas, da ste me poklicali. — Kaj tako nujno potrebujete denar?

V kopalnišču: Čujte, ta voda ni po predpisih topila 25 stopinj, temveč 31. — Seveda, ker ste predolgo čakali v nji topomer.

Pri trgovcu s slikami: — Kakšno sliko želite?

— Ne vem. Rad bi nekaj za poročno darilo.

— Torej kupite tole, ki se kucajuje.

— Pred nevihto.

7. septembra je v Wyomingu pri Rock Springsu v rudniku ubilo Jožeta Katiša, očeta sedmih otrok. V jami je prišel med dva vozila, ki sta mu strla

A. D. Emery:

191

Dve siroti

Roman

Poročnik ni odgovoril. Odhajajoč se je pa ves zatopil v misli na neizmerno srečo, ki jo je bilo poslalo dobrotno nebo Marjani in njemu samemu.

Zenitovanjsko potovanje je trajalo štirinajst dni. Potem sta se vrnila mlada v guvernerjev dom. Ko so Marjani sporocili veselo novico, ni prav nič skrivala svoje velike radosti.

Končno! ... Zadnja ovira, na poti v tako težko pričakovano srečo, v zakon z ljubljenim možem, je bila torej odstranjena.

Zakonsko zvezo, nemogočo zaradi njenega dvojnega imena na Louisiani, bi lahko sklenila drugie.

In tedaj se je spomnila zaljubljena na Martinique in edinega sorodnika poročnika d' Ouvellesa. Da, tja odprijeti čim prej. Tam bo lahko Marjana zopet nosila svoje pravo ime ...

In poročnik je sklenil dati vojaški karijeri slovo in ustreči tako davni želji svojega strica.

Tako je obvestil o tem mornariško poveljstvo.

Prva ladja naj bi ga odpeljala v Francijo.

V radostnih nadah, v svetlih pogledih v bodočnost se je Marjana naenkrat zmračilo čelo.

Ponovno je prečitala pismo, ki ji je vrčalo prostost, in pomisliла, da je, da je bila kazensko odpuščena najbrž zato, ker je prišlo na dan, kako je nastopila namestu Henrike Gerardove kruto kazzen izgnanstva.

Kaj neki se je bilo zgodilo?

Ali ni Henrika znova padla v roke krutega policijskega ravnatelja?

Ta misel je potrla Marjano, kajti to bi pomenilo, da so bili sadovi njene težke žrtve namah uničeni.

Povedala je svojemu prijatelju, kaj ji teži srce.

Poročnik je moral na tistem priznati, da je Marjanina bojazen upravičena. Vendar je pa skušal Marjano pomiriti, govorči jih, da je grof de Linieres najbrž že spoznal krvico, ki jo je bil storil v prenagli jezi Henrike, da ji je zdaj odpustil in da je od nje zvedel o Marjani, kako plemenito žrtve je dopriniesla; in zato je odredil, naj jo takoj izpušte.

Marjana je želela, da bi jo poročnik o tem prepričal.

In tako sta zaljubljena, polna nadčakala, da pripljuje ladja, ki bi ju odpeljala na Martinique ...

TRETJI DEL.

I.

Zapustivši Marjano na krovu ladje »Zmagovalec«, je vitez de Vaudrey na obali zopet dohitel svojega sluga.

— Zdaj pa le hitro na pot! — mu je zaklicala.

— Takoj kreneva na pot, dragi gospod, — je odgovoril sluga. — Naprej stopim in načrnam hlapcu, naj osedla najna konja.

Prvi del poti sta jahala molče. Picard si ni upal zdramiti viteza iz zamislenosti.

Vitez je končno sam navezel pogovor.

— Halo, Picard, — je dejal, — vzpodobi svojega konja, da se nekaj pomenva.

Sluga je vzpodobil konja z ostrogami, rekoč:

— Evo me, gospod.

— Najprej je treba pripraviti vse potrebno, da si prihraniva neprijetnosti pri prihodu v Pariz, — je dejal vitez.

— Prav pravite.

— Da, toda kako misliš to storiti?

— Ali ne misli gospod vitez, da bi naju moralna v tem primeru voditi skrajna previdnost na vsakem koraku? Mislim tudi, da je neobhodno potrebno, da prihava v glavno mesto vsak skozi druga vrata ... Potem bova pa skrbela, da se čim bolj skriva zlasti pred mestnimi birci, pa tudi pred ljudmi, ki jih poznava, ker ne moreva verjeti, da bi že davno ne vedeli za najin pobeg iz kazničnice in da o tem še zdaj vse govori.

— Pa naj bo, — je pritrdirl vitez,

kočiva se na koncu poti ... Ti kreneš skozi versailleska vrata, jaz pa na drugo stran ... Končno, to bo že moja stvar, po kateri poti pridev v meso. Toda ce bo eden izmed naju areturam na povelje policijskega ravnatelja, bo moral drugi sam iskati in najti Henrika.

Najdete jo, gospod, pri vrlem doktorju Herbertu ... In če me ne bo ste več videti, bom vzdihoval pod ključem ... Ce me nameč spoznajo in aretirajo, ni verjetno, da bi mi gospod grof de Linieres dovolil stanovati v njegovem palaču, kajti pozabiti ne smete, da sem ga izdal. Pošlje me na počitnice v Bastillo ali pa v samotno celic v Vincennes odnosno v stolp v Bicetu.

Končno, — je pripomnil Roger, — se pa domeniva, kje se bova mogla sestat, ne da bi naju spoznali.

Najbolje bo v cerkvi; v cerkev policijski ravnatelj gotovo ne pošlje voluhov.

— Pa naj bo, torej v cerkvi Saint-Nicolas-des-Champs.

To je pripraven kraj, gospod; tam najdeva samo stare tercijalke, ki so vedno zatopljene v svoje molitve.

— Ob šestih! — je nadaljeval vitez.

— Prav primeren čas! ... Večerna pobožnost, ki pri nji vsak misli na večerjo in se prav nič ne zmeni za to, kar se godi okrog njega ...

— Torej velja ...

Tako prvi večer po najinem prihodu v Pariz.

Dobro!

In Picard je tako navdušeno vzpodobil svojega konja, da se je pognal v galop.

Mrak je legal na zemljo, ko je stopal Roger v predmetstju Saint - Hôpital.

Kaj je nameraval? To vprašanje je zanimalo najbolj baš njega, toda odgovoriti nanj ni mogel.

Prva njegova misel je bila, da bi odšel k doktorju Herbertu. Ni vdomil, da ga sprejem zdravnik grofice de Linieres prijazno kljub pustolovščini in pobegu iz Bastille, ki je bil gotovo razburil tudi dvor.

Od dneva, ko sta bili prišli siroti potrkat na vrata doktorja Herberta, jima je bil slavn zdravnik najiskrenješi oče.

Zaverovan v mladosti samo v svoje študije, je pozneje posvečal vse svoje duševne in telesne sile bolničkom; tako je pozabil preskrbeti si toplo domačeognišče.

Ostal je bil samec do meje starosti, ko človek še more dohiteti zamujeno. Sklenil je bil, da mu bodo rodinama samo bolnički, ki jih je lečil z veliko požrtvovanostjo in ljubezni, kot da so najožji sorodniki.

Tako so v zdravnikovem domu za Henrika in Luizo vzorno skrbeli, vsi so kar tekmovali med seboj, kdo jima bo najbolje postregel.

Za Luizo se je pričenjalo tu novo življenje po strašnih mukah, na katere jo bila obsodila Frochardka. Zdolo se je, da ubožica po dolgi bolezni okreva.

Ubožica je kmalu pozabila na strašno nesrečo, ki jo je bila doletela, čim je zopet našla svojo ljubljeno sestro; saj je mislila, da jo je vedno izgubila.

Bila je tako trdno prepričana, da ne bo dolgo pri zdravniku, da je že naslednjega dne dejala Henrike:

— Zdaj, ko sva zopet skupaj, draga sestra, bi rada vedela, kaj namešča storiti, da ostaneva skupaj, da nai ne bodo več ločili?

In ker Henrika ni takoj odgovorila, ji je slepa sirota stisnila roko, rekoč:

— V Parizu sva je bila tako nesrečna, da se mi zdi, da ne smevo več ostati tu. Najbolje bo, če se vrneva v Evreux. Tam imava prijatele, dobre prijatelje najine drage matere ... Ah, zakaj sva jih zapustili?

Zamislila se je, spominjajoč se, da sta bili nastopili to žalostno pot samo zato, da bi zdravnik poskusil vrniti jih.

Henrika je ni hotela dramiti iz zamislenosti.

— Pa naj bo, — je pritrdirl vitez,

Trgovina z ljudmi cvete

Na rusko-mandžurski meji love in prodajajo sovjeto ruske begunce

Dvajseto stoletje je prineslo mnogo čudnih, skoraj neverjetnih stvari; prineslo nam je ne samo razne prevrante, temveč tudi hudo demoralizacijo ljudi. Čeprav človeštvo domneva, da je na višku, vidimo vse polno pojavorov, ki prav močno spominjajo na barbarske čase. Na našem prosvitnjem stoletju prodajajo ljudi kakor blago ali pa jih za blago in živila zamenjavajo. Trgovina z sužnji cvete še vedno v Arabiji, sejme sužnjev ilajo še vedno v Transjordaniji, Redschdu, Jemenu itd., ne da bi angleška policia pustinje nastopila proti brezvestnim prekupčevalcem. Pa tudi na rusko-mandžurski meji se bohotno razvija trgovina z ljudmi.

Te dni so oblasti odkrile organizacijo trgovcev z dekletri. Neki poljski kmeti se je hotel s svojo ženo izseliti v Argentino. Likvidirajo je svoje posestvo, žena je pa ta čas skrbela za potne liste in vozne listke. Odpotovala je s prijateljico v Varšavo in ker na Poljskem ne dobiš tako lahko potnega lista, se je obrnila na posredovalnico. Uslužbenec ji je natvezil, da ima dobre zveze z zunanjim ministrstvom, da ji pa lahko preskrbi potna lista le proti plačilu 300 dolarjev. Navzak nizkemu tečaju dolarja je to še vedno lepa vsoča. Kmetica mu je dala 300 dolarjev in čez nekaj dni je prišlo obvestilo, da bo potna lista dobila. Odšla je na določen kraj, toda pridružilo se ji je 11 kmečkih deklek in vse so bile »pod zaščito« uslužbenca dotične posredovalnice.

Nastale so pa nove težkoče in uslužbenec je zahteval še 100 dolarjev. Ker mu jih kmetica ni hotela dati, je

popustil in se zadovoljil s 50 dolarji. Pozneje je dejal kmetici, da mora odpotovati na Svedsko, kjer bo končno dobila potna lista. Ko je ugovarjal, da ne more na Svedsko brez potnega lista, ki je odgovoril, da ga ne potrebuje, ker odpotuje z emigrantsko skupino na skupen potni list. Sele tedaj se je zazdele kmetici posredovanje sumljivo in njen sum se je še povečal, ko je zvedela, da potujejo kmečka dekletri ki je z njimi potovala, preko Hamburga v Argentino. Obrnila se je na policijo in zdaj sedi v posredovalnici družbe trgovcev iz dekletri pod ključem. Lovopci niso pričakovali, da jih bo izdal.

Trgovina z ljudmi je v polnem razmahu. Ljudi kradejo, zamenjavajo za živila in blago ali pa jih prodajajo za denar. Na rusko-mandžurski meji so žrtve večinoma ruski begunci, nezadovoljni z boljševiškim režimom. Čez mejo je zelo težko priti, ker je strogo zastražena. Če pa že pride begunc na drugo stran reke Amur, je še vedno v nevarnosti, da ga ustrelji sovjetski vojak. Pozneje ga pa čaka trpljenje in razočaranje.

Lačen in raztrgan se mora skrivati pred ljudmi, zasledjučimi ob reki Amur begunce. Policia namreč piše precej visoko nagrado za vsakega beganca. Denar je pa sveta vladar in zanj dobiš vse, seveda tudi človeško podlost. Japonci hočejo zatrepi svobodno trgovino z ljudmi in zagrozili so s smrtno kaznijo vsem, ki se pečajo z njo. Toda tudi najstrožje odredbe in zakoni nič ne zaležejo.

Nova ruda

Zelezniški inženjer Avaca je našel v Andih porcelanasto snov, ki je že po naravi tako temeljito zmešana, da ne potrebuje nobenih drugih dodatkov in se lahko že v najfinješi porcelan. To je zmes kaolina, kremenca in žive.

Avaca je nazval novo snov cimita. S poskus je dokazal, da se da iz cimente izdelovati odličen snežnobel porcelan brez vsake posebne obdelave.

Zadostuje cimito zmleti, napraviti iz nje posodo in jo zgrat. To odkritje je za porcelansko industrijo velikega pomena, ker so morali doslej poedinec srovnejte meseši, kar je zahtevalo mnogo časa in stroškov. Pri tem pa ni bilo mogoče doseči tako zadovoljivih uspehov kakor s cimito. Porcelan iz cimita je baje takoj trd, da z lahkoto reže tudi steklo.

Nova francoska križarka

V začetku oktobra so hoteli spustiti na morje novo francosko križarko »Galissonniere«, pa so si premisili in bodo križarko preuredili po novih načrtih tako, da bo ena najmodernejših in najbolj oboroženih vojnih ladij na svetu. Krov hočejo ves preureediti tako, da je zmes kaolina, kremenca in žive.

Preureditve križarke bo končana proti koncu novembra. To bo prva križarka na svetu s sklopnim krovom, narejeni mtako, da se bodo lahko nani spuščala vojna letala. Francoski konstrukterji smatrajo žerjave za dviganje letala na krov za nepraktične. Po njihovem mnenju je najbolje spuščati letala s križarke na morje, kjer lahkoo startajo. V petih minutah bodo letalo dvignili na krov ati pa spustili v morje.

Tudi sicer bo nova križarka nov tip francoske mornarice. Imela bo 7500 ton in se bo lahko kosala z najhitrejšimi italijanskimi križarkami. Nova križarka bo plula po Sredozemskem morju. Križarka je dolga 172 m. široka 17 m. ima 9 težkih topov kalibra 162 mm. 9 protiavropanskih topov in 4 torpedne topove. Motorji imajo skupaj 84.000 HP.

Tekma kadilcev

Kadilcem v svari, gospodinjam, ki jim možje kvarijo zastore, pa v veselje, naj omenimo zanimivo tekmo kadilcev v Madridu, kjer so priredili točni Marathon. Šlo je za to, kdo bo deli časa kadil. Zmagovalec naj bi dobil zlato pepelnico; druga nagrada je znašala 1000 zavojev cigaretne tobaka, tretja pa 100 škatlic cigaret. Prijavilo se je 20 junashkih kadilcev, da bi se spoprijeli za prvenstvo. V pogojih je bilo rečeno, da tekmovalci med tekmo ne smejo spati, pač pa lahko jedo in pijo. Seveda pa morajo v presledki kaditi naprej. Nekateri tekmovalci so trdili, da bodo kadili mesec dni, da to ni nič hudega, saj so utrjeni v kaj. Toda izkazalo se je, da temu ni tako.

Cez 52 ur se je en tekmovalec zgrudil. Prvi hip so mislili, da mu je postal slab in da se je onesvestil, toda mož je bil mrtev. Tako je njim se je zgrudil še en tekmovalec z znaki težkega zastrupljenja z nikotinom.

Tedaj je nastopila policia in prepovedala nadaljevanje tekme.

Nagrade so menda odnesli na policijo, kjer bodo cigarete in tobak parmetno pokadili.

Ledena streha nad Grönlandijo

Ledena streha v višini okrog 100 km nad severnim polarnim ozemljem je najvažnejše odkritje francoske ekspedicije, ki se je celo leto mudila v Scoresby Sundu v vzhodni Grönlandiji.